
..... [p1]

+

Wel Eerweerde en Hooggeachte Heer,

Ik had U al lang moeten schrijven en mijne papieren opzenden, doch Gij zult genoeg zien aan dezen brief dat Onze Lieven Heer er groote beletselen heeft tusschen gesteken. Hij heeft mij mijne dierbare, mijne goede Moeder ontnomen, en zoo een slag zal uw priesterhert genoeg verstaan. Ik steek hierbij eene gedenkenis en durf U verzoeken om een gebed; 't is het eenigste dat ik doen kan en aan wie zal ik dat beter vragen als aan eenen priester? Duizend keeren bedank ik er U voor en vraag U wel vergiffenis over mijne stoutheid.

Volgens uwen goeden raad heb ik op kleine papierkens geschreven¹ (toch niet te klein, hoop ik?) al wat ik zoo al hoorde. Daar zal misschien niets bijzonders bij zijn, niets dat al niet geboekt staat, maar 'k en kan dat niet nazien en stuur dus kaf en koren, alles ondereen op; was er in dien kluts al maar een goed korreltje

..... [p2]

't zou mij deugd doen, en 'k zou mij zeggen dat ik toch geen nuttelooze werkman ben.

De Heeren van Luik, die mij in 't zanten zoo wijd voor zijn, H^r Aug. Cuppens bij name, schrijven nog al dikwijls en spellen mij een lesken voor dat mij doet rood worden over mijnen armzaligen oogst. In Luik zanten² ze met nen heelen hoop en hier in Mechelen pakt dat niet. Ik ben geen goede apostel, dat is zeker want meewerkers heb ik nog niet. Daar zou hun van ieverands anders moeten toegeroepen worden, met betere redens en met meer klem als dat ik het deed, en dan zouden er wel eenigen luisteren. En daarvoor was ik zoo blij als H^r Cuppens schreef

.....

1 Guido Gezelle gaf ook die raad aan August Laporta in zijn [brief van 22/10/1884](#): "Als ge iet optekent waarom dan niet elke optekening op een afzonderlijk stuk papier zoo groot b.v. als 1/4 postpapier? Zet een woord, het besonderste, in den hoek aan uwe slinkere kant als op schildwacht, klaar geschreven. Aldus kunt ge 10, 20, 100 bladjes abc wijs leggen en u een papieren geheugen maken, anders zult ge zakboeken vol schrijven en geen weg erin vinden. Hoe moet ik nu doen met uwen brief, te weten, dat ajtemaal overschrijven elk op zijn blad en dat kost tijd, weet ge, en veel taaie geduldzaamheid." Gezelle gebruikte hetzelfde principe voor de samenstelling van zijn Woordentas, een taalkundige verzameling van 150.000 taalkundige fiches.

2 Zanten: bijeenrapen, verzamelen van woorden.

dat onze Student³ van U wat mocht verwachten;⁴ het zwijgen daarover was hem opgelegd, dat weet ik wel, maar de schrijversgilde⁵ moest dat toch weten en zoo ben ik er ook achtergeraakt: 't is maar om te doen zien dat H^F Cuppens geen kijven verdient dat ik dit zeg. En nu bedank ik U op voorhand voor hetgeen Gij ons belooft. Met twee handen wachten wij er naar, en wij zullen fier zijn en gelukkig het te krijgen. Maak dan als het U belieft, niet alleen eenen lijst met uitleggingen gereed, maar om van voren aan te zetten ook een goed woord dat zanters en zoekers voortbrengt. Ho, en dat zal als Gij schrijft!

..... [p3]

Nu zou ik U nog geren twee dingen vragen: Eerstens wat kwaad gij rechtzinnig peist van De Student? Dat is wel eene vieze vraag maar ze is gemeend. Waar en wat is er aan te verbeteren? Is er iets goeds aan, dat blijve onverlet, dat en moeten ze ons niet zeggen, maar de gebreken, en die zijn er natuurlijk, die moeten opgeteekend worden. Wij moeten die toch eerst kennen, willen we er kunnen tegen vechten of vichten. Die "correptio fraterna"⁶ zult Gij ons niet weigeren: ik hoop het vast; en dankbaar zal zij aangenomen worden: dat moet ik er niet bijvoegen.

Tweedens: we waren van zin met ons tweeën H^F Cuppens en ik, nu met Nieuwjaar in De Student het dees te doen, om de jongens aan te zetten tot het zanten. "Alwie van de inschrijvers ons opzendt 100 woorden, spreuken, enz. enz. van volksspraak die nog ongeboekt zijn krijgt eene belooning, eene goede.["] Maar daar zijn twee moeilijkheden aan. 1° wat belooning? Een boek? Eene inschrijving op Loquela (voorstel van H^F Cuppens)? Daarover waren we nog niet te akkoord. 2° Het ergste nog: wat zijn ongeboekte woorden, wendingen? We hadden reeds zoo opgesteld: "ongeboekte [woorden en wendingen dat is] al wat nog niet staat in De Bo, Schuermans, Tuerlinckx, Loquela en Volkstaal." Maar nu zie ik, Loquela n° 7 in "Bleevelingen"⁷ dat er

.....

- 3 *De Student* was een invloedrijk studententijdschrift dat verscheen tussen 1881 en 1930. Het werd opgericht door Frans Drijvers en Gustaaf Janssens met als doel het gedachtegoed van de katholieke Vlaamse studentenbeweging te verspreiden en het pleitten voor cultuurflamingantisme. Het blad vond voornamelijk succes in het aartsbisdom Mechelen, maar verspreide zich ook naar Brussel en Leuven. Ook Gezelle maakte deel uit van de abonnees.
- 4 Guido Gezelle liet woorden opsturen naar *De Student* die hij en anderen verzameld hadden omdat hij zich naar eigen zeggen schuldig voelde dat hij dit studentenblad gratis kreeg toegestuurd. Daarnaast kreeg hij te veel woorden toegestuurd waardoor hij op zoek was naar een manier om ze allen te bewaren. Ze laten drukken in *De Student* leek hem een oplossing. [Dit schreef hij in een brief naar August Cuppens.](#)
- 5 De redactie van het tijdschrift *De Student*.
- 6 Foute spelling voor Correctio. Vertaling (Latijn): broederlijke correctie.
- 7 G. Gezelle, Bleevelingen. In: Loquela: 3 (Alderheiligen 1883) 7, p.50-52.

[p3]

al wat ander plaats is om geboekt te staan. Wat nu daarmee? Wat gaan wij ongeboekt heeten, en wie zal dat ongeboekt nazien? Mogen wij, ik durf het bijkans niet vragen, mogen wij die [woorden en wendingen] naar U sturen? Gij ziet ze na en houdt ze, want ze zijn toch bestemd voor Loquela. Doch die last is te groot. Ja dat is hij wel, en wij zullen het ontwerp maar laten zakken. En toch ik had het zoo geren aangesteken! Maar als 't niet en kan, kan het niet. En toch....

In Loquela in de laatste n^{rs} kom ik hier en daar iets tegen dat ik niet wijs word: een spreekwoord, een woord. enz. Mag ik dat aantekenen en opzenden?

Gij ziet, Eerweerde Heer, mijn heele brief is eene vraag aaneen. 'k Ben zeker dat ik U te veel last aandoe: maar laat al wat te veel is onverlet; ik zou moeten verstaan dat ik niet te veel mag willen en dat zoo een gedurig gevraag over zijn hout gaat.⁸

Vergeef dit, Eerweerde Heer, aan den iever van

Uwen verkleefden dienaar in [Christo]

Gustaaf Janssens

student, Groot Seminarie, Mechelen.

Mechelen, 12 December 1883.

'Vindekoorn' was de naam van een rubriek in het blad *De Student*, toegevoegd in 1884, waarin de ingezonden gewestwoorden opgelijst en verklaard werden.

.....

8 Uitdrukking, 'over zijn hout gaan': te ver gaan, de perken te buiten gaan.

Briefbeschrijving

Verzender	Janssens, Gustaaf Hendrik Jozef
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	12/12/1883
Verzendingsplaats	Mechelen (Mechelen)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 206 mm x 133 mm papier, wit papiersoort: 4 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	rouwpapier
Toevoegingen	op zijde 4 rechts in de benedenrand: vindekoorn (blauw potlood, hand G.G.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5375
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11686

Inhoud

Incipit	Ik had U al lang moeten schrijven en
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	12/12/1883, Mechelen, Gustaaf Hendrik Jozef Janssens aan [Guido Gezelle]
Editeur	Joppe Werbrouck; Marc Carlier (research); Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2025
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
